

משרד הכלכלה
מחקר וכלכלה

הכשרה מקצועית במסלול לימודי ערב בשנים 2001-2010

תמונת מצב ונתוני רקע מסקר בוגרים (חלק א')

אלון פורת, חוקר ומרכז תחום הכשרה מקצועית במינהל המחקר
עיבודים סטטיסטיים, רונית הריס

ש.2: רקע כללי

➤ ההכשרה המקצועית הנערכת במסגרת בתי הספר העסקיים במסלול לימודי ערב, מיועדת לקהל הרחב, לכל מי שמעוניין לרכוש מקצוע או להתפתח מקצועית בתחום עיסוקו וזאת באמצעות קורס המוכר ע"י האגף להכשרה ולפיתוח כוח אדם במשרד הכלכלה.

➤ כ 70 קורסים במקצועות שונים נפתחים מידי שנה בכ 300 מוסדות לימוד, ב 12 תחומי לימוד שהגדולים מביניהם הם: מינהל, תחבורה, טיפוח חן, חשמל ואלק', מטפלות והארכה.

➤ מגוון הקורסים הרחב ללימודי תעודה, נערכים בד"כ בשעות אחה"צ או הערב ונמשכים לרוב בין שלושה חודשים עד שנה אחת ומאפשרים גם לאלו שעובדים במשרה מלאה לשלב לימודים עם עבודה וכך להתקדם ולהתפתח מבחינה מקצועית.

ש.3: מטרת המחקר

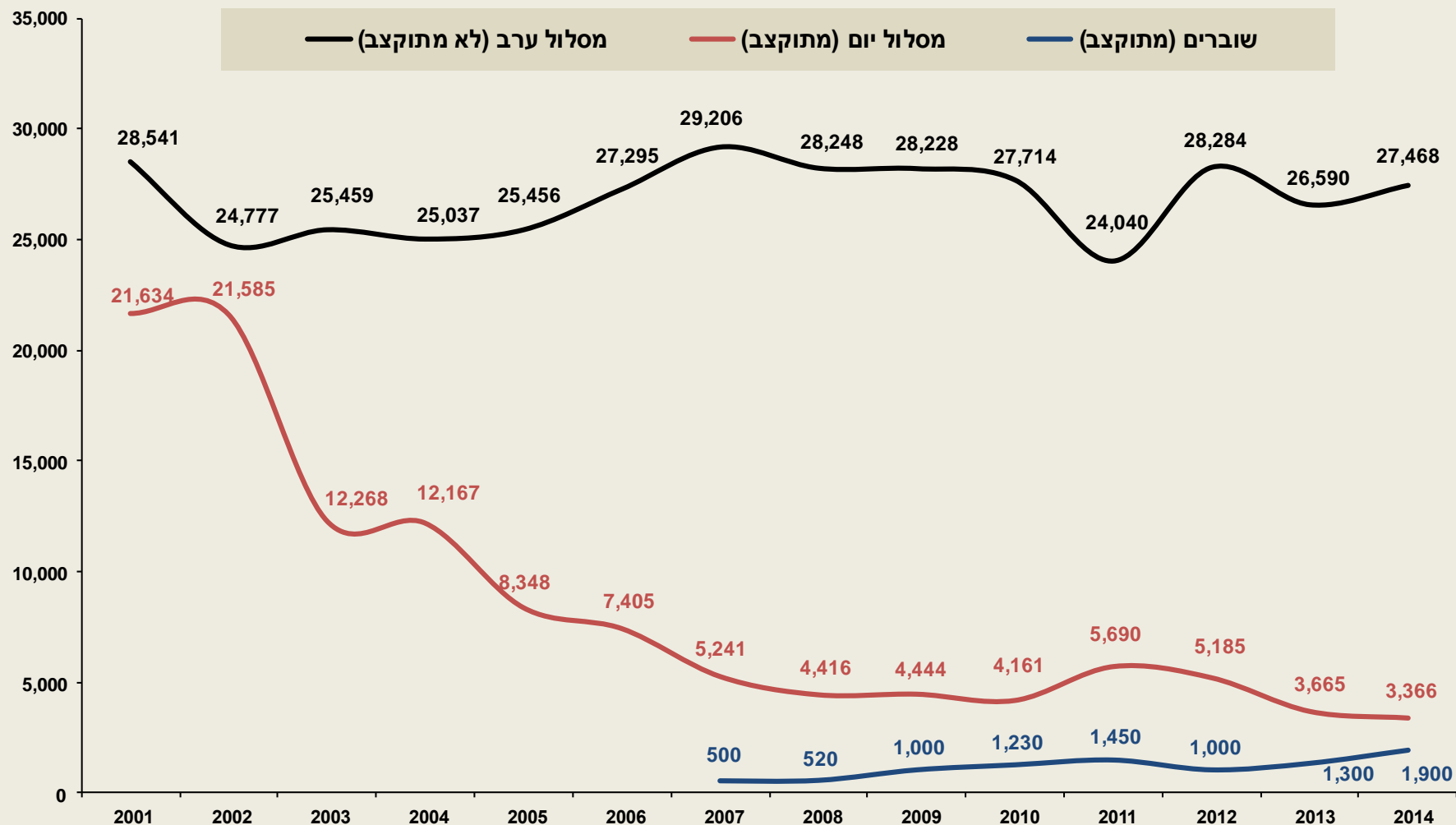
קבצים מנהליים:

- מיפוי של מסלול לימודי ערב תוך התייחסות לשינויים ומגמות בעשור.
- דיוקן הלומדים: מגדר, גיל, לאום, מחוז גיאוגרפי ועוד.
- השוואה למסלול יום תוך דגש על תחלופה בין שני המסלולים.
- ריכוז מידע עבור לומדים – תוכניות הלימודים בקורסים המובילים, שעות לימוד עיוניות ומעשיות, פירוט ומידע על מוסדות הלימוד

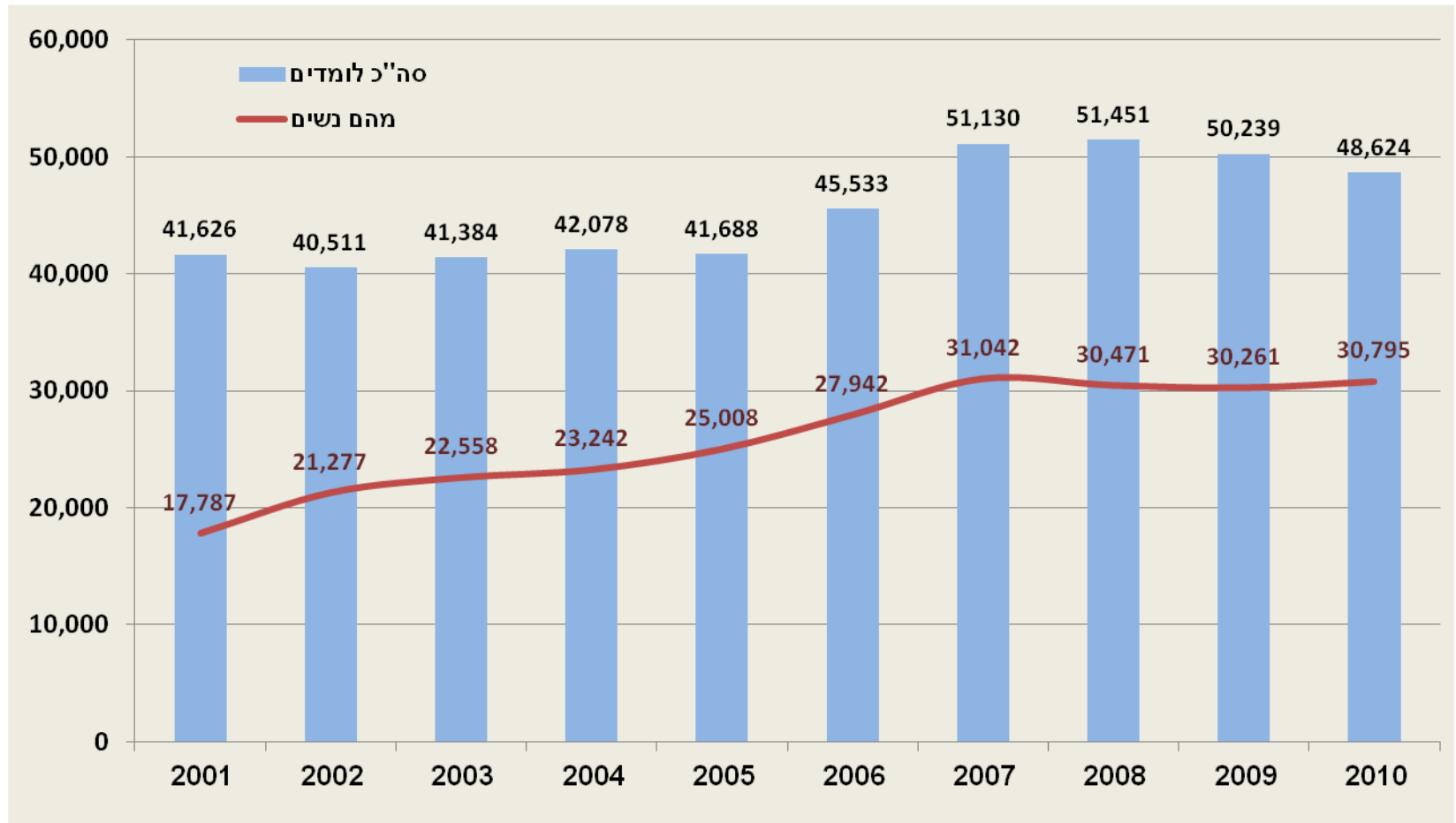
סקר מעקב בוגרים:

- השיקולים בבחירת קורס הלימוד ומוסד ההכשרה.
- עלות הקורס והשתתפות מקום העבודה במימון.
- עמדות הבוגרים בנוגע לקורס ולמקצוע בשוק העבודה.
- **השתלבות בשוק העבודה לאחר הקורס**: עבודה במקצוע, חשיפה למקצוע, שכר, שביעות רצון ממקום העבודה ועוד. (חלק ב' של הסקירה שתפורסם בסוף הרבעון הבא)

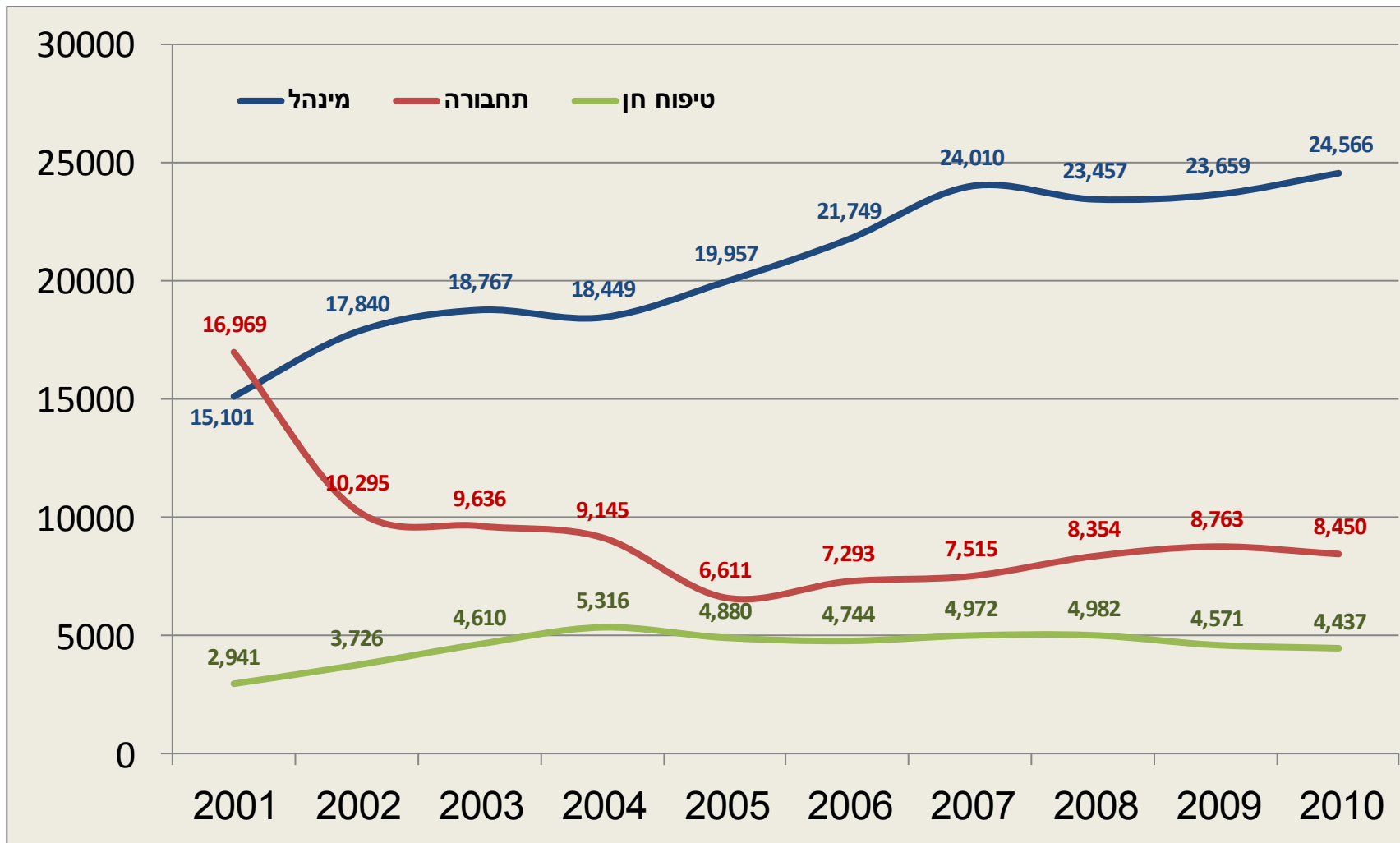
ש.4: מספר הלומדים לשנת תקציב במסלולים עיקריים להכשרה מקצועית

ש.5: מספר הלומדים (עם פעולות המשך) במסלול ערב בשנים 2001-2010

ש.6: מספרי הלומדים (עם פעולות המשך) במסלול ערב לפי שלושת תחומי הלימוד הגדולים בעשור

ש.7: 15 הקורסים הגדולים במסלול ערב לאורך העשור – ממוצע לומדים שנתי והתפלגות באחוזים

שם הקורס	ממוצע לומדים שנתי	סה"כ באחוזים
1. הנה"ח סוג 1+2	12,044	26.5%
2. נהג רכב ציבורי- עיוני	4,629	10.2%
3. מזכירות רפואית	2,765	6.1%
4. קוסמטיקה סוג 1	2,286	5.0%
5. ספרות נשים סוג 1	2,200	4.8%
6. נהג אוטובוס זעיר ציבורי	2,006	4.4%
7. הנה"ח- סוג 3	1,881	4.1%
8. מטפלות במעונות יום- סוג 1	1,789	3.9%
9. ניהול מערכות משרדיות	1,746	3.8%
10. נהג רכב משא כבד- עיוני	1,312	2.9%
11. מוזגות- סוג 1	1,252	2.8%
12. הצלה בבריכות שחיה	1,024	2.3%
13. פקידות מזכירות- סוג 1	727	1.6%
14. מטפלות במעונות יום עיוני	709	1.6%
15. קבלנות בניין	503	1.1%
סה"כ		81.2%

ש.8: אחוז הלומדים * בתחומי לימוד משותפים במסלול ערב ויום – תחילת העשור לעומת סוף העשור

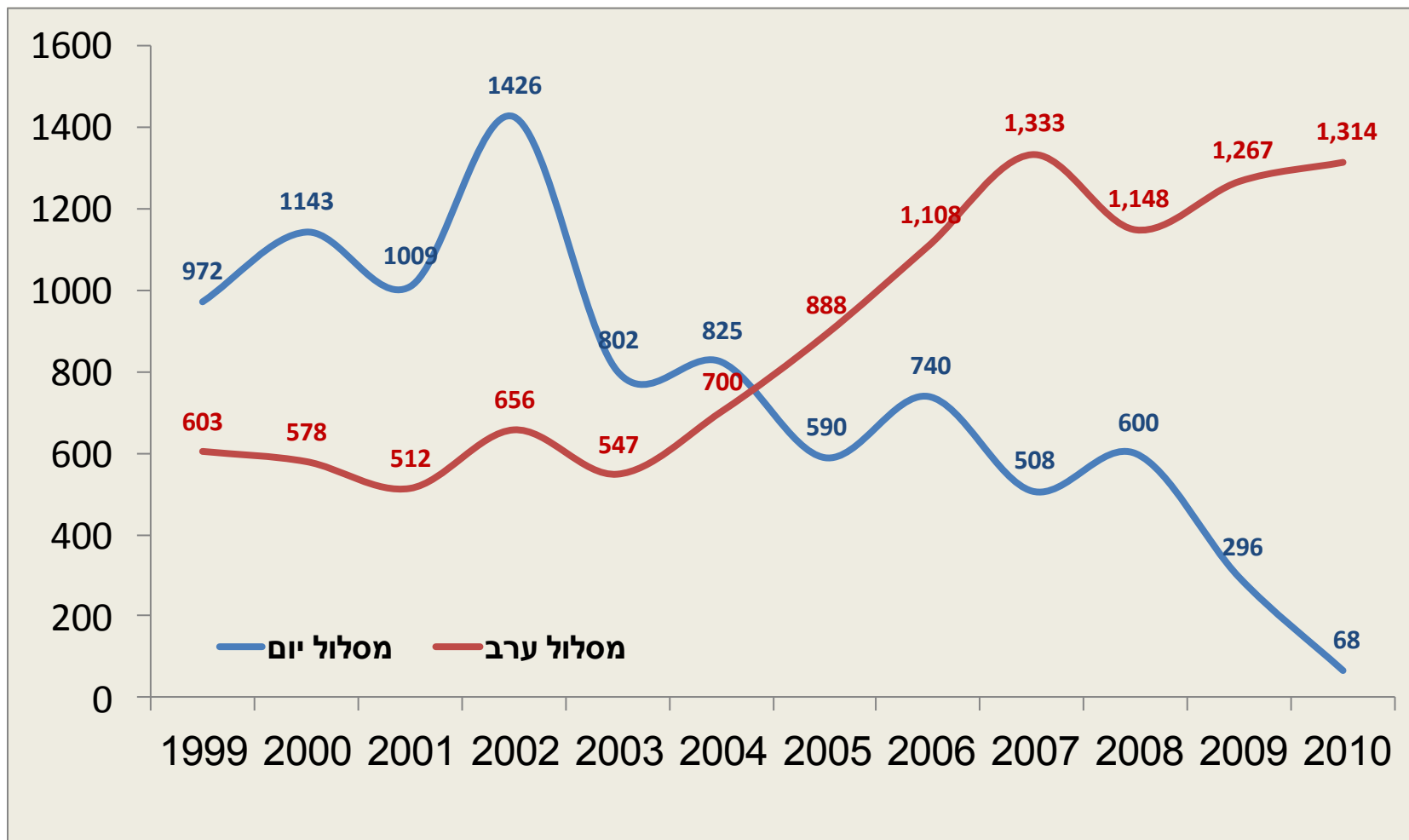
תחום הלימוד	מסלול ערב 2001	מסלול יום 2001	סה"כ למדו במסלולים בשני השנים	מסלול ערב 2010	מסלול יום 2010	סה"כ למדו במסלולים בשני השנים
מינהל	73.3%	26.7%	12,274	↑ 98.9%	1.1%	13,572
חשמל ואלק'	27.0%	73.0%	3,225	64.3%	35.7%	1,655
בניין וסביבה	17.5%	82.5%	2,265	53.5%	46.5%	992
הארכה	10.9%	89.1%	2,018	61.7%	38.3%	1,663
רכב	39.6%	60.4%	1,990	72.5%	27.5%	681
מטפלות	36.2%	63.8%	1,907	↑ 96.6%	3.4%	2,017

* לומדים לשנת תקציב (ללא פעולות המשך)

מקור: קבצים מנהליים אגף להכשרה ופיתוח כ"א

ש.9: מספרי הלומדות לשנת תקציב בקורס מטפלות במעונות יום – השוואה בין מסלול ערב ליום

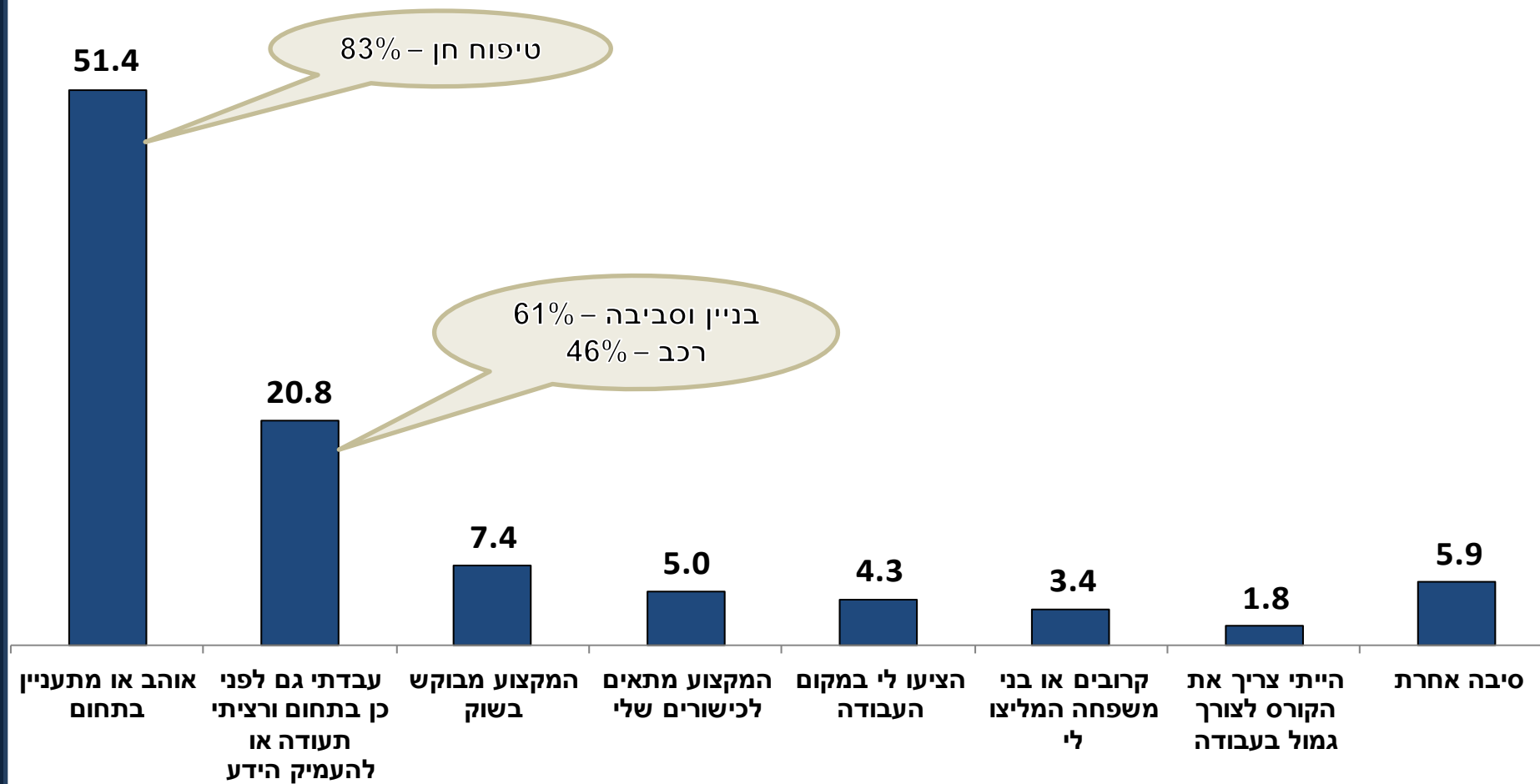
ש.10: דיוקן הבוגרים - מסלול ערב

אחוזים		אחוזים	
100%	דת (בקרוב יהודים)	100%	מגדר
44.4	חילוני	31.1	גבר
33.0	מסורתי	68.9	אישה
11.6	דתי	100%	מצב משפחתי
11.0	דתי מאוד / חרדי	57.4	נשוי
100%	זכאות לבגרות	35.1	רווק
63.0	בגרות מלאה	7.5	גרוש, פרוד, אלמן
18.6	בגרות חלקית	100%	גיל בעת הלימודים
18.4	ללא בגרות	68.9	עד 30
100%	מחוז גיאוגרפי	20.0	31 – 39
32.6	חיפה וצפון	11.1	40 ומעלה
9.1	באר שבע ודרום	28.2	גיל ממוצע
19.0	ירושלים	100%	לאום
39.3	תל אביב ומרכז	81.2	מגזר יהודי
29.0	לא עבדו כלל לפני הקורס	18.8	מגזר ערבי
35.3	בעלי ניסיון קודם במקצוע	19.2	עולים משנות ה 90 ואילך
7.1	מספר שנות ניסיון	11.6	אקדמאים

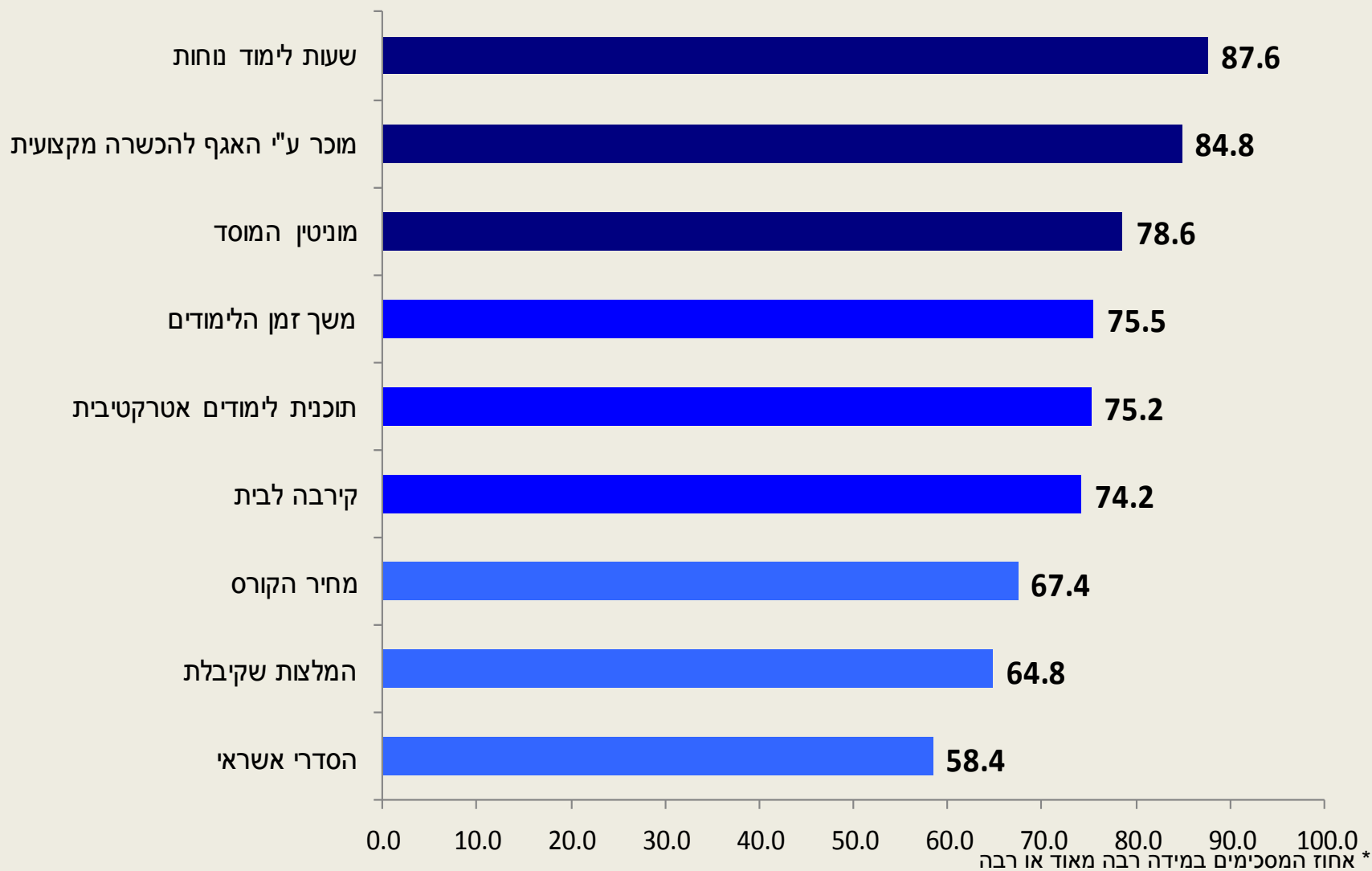
ש.11: התפלגות הבוגרים במסלול ערב לפי תחומי לימוד ואחוז בעלי ניסיון מקצועי קודם לפני הקורס

<u>ממוצע שנות</u>	<u>% בעלי ניסיון</u>	<u>% הבוגרים</u>	<u>תחום הלימוד</u>
<u>ניסיון קודם</u>	<u>מקצועי קודם</u>		
5.9	28.1	54.6%	מינהל
7.3	15.1	11.8%	טיפוח חן
5.9	38.4	10.0%	הארכה
5.9	↑ 72.7	7.4%	מטפלות
4.4	18.6	5.0%	הצלה ומקצועות ימיים
↑ 11.9	↑ 87.5	3.8%	בניין וסביבה
↑ 9.8	↑ 71.3	2.6%	חשמל ואלקטרוניקה
↑ 11.5	↑ 69.6	2.5%	רכב
6.5	40.5	2.4%	תחומים אחרים
7.1	35.3	100.0%	סה"כ

ש.12: מהי הסיבה העיקרית לבחירת הקורס?

ש.13: חשיבות משתנים בבחירת מוסד לימוד – אחוז המציינים כי המשתנה חיובי עבורם *

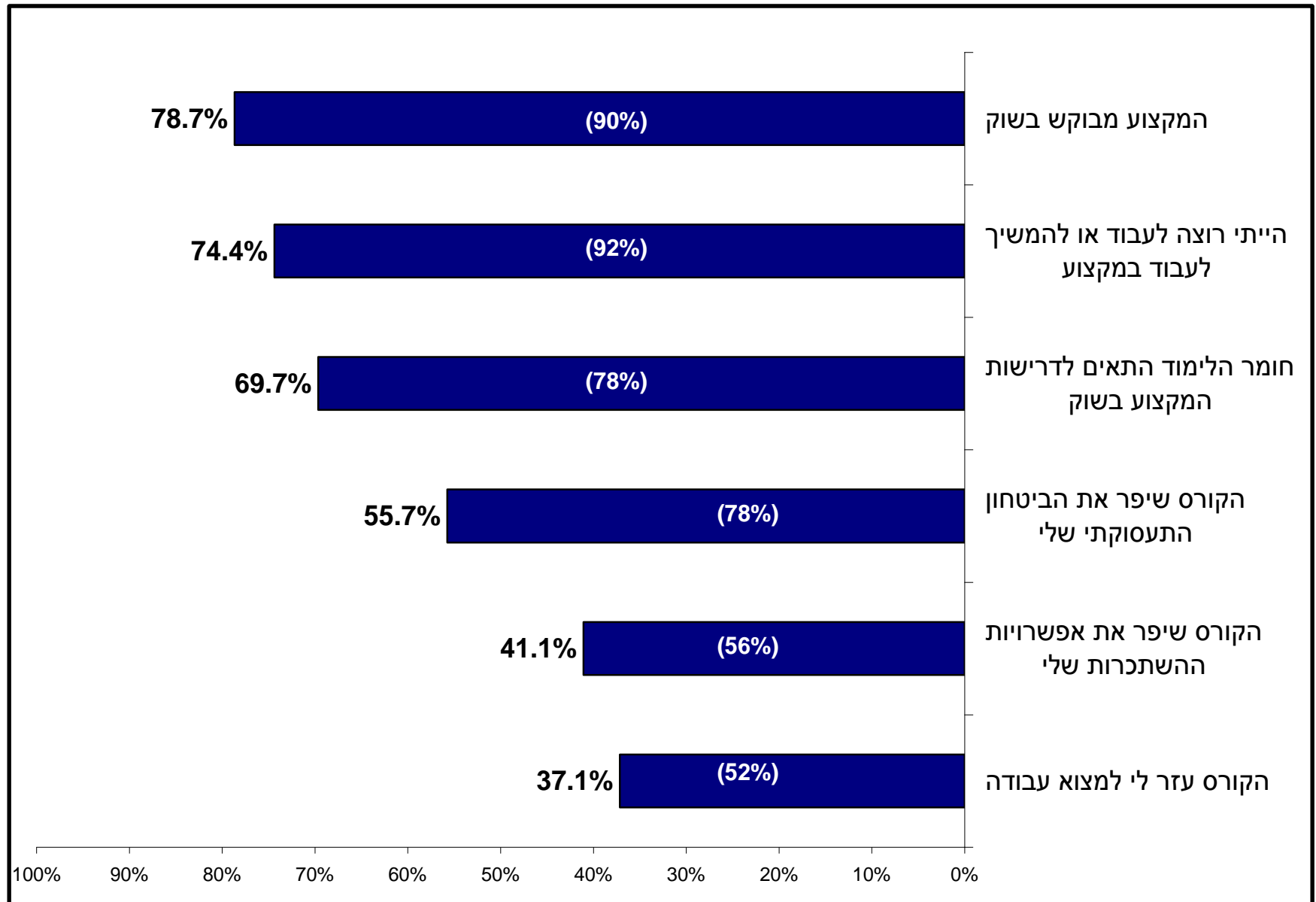
* אחוז המסכימים במידה רבה מאוד או רבה
מתוך סקר מעקב בוגרי 2005-2006 ו 2009

ש.14: מחירי הקורסים ואחוז המגיעים לקורס

ממקום העבודה

שם הקורס	מחיר ממוצע של הקורס	% המגיעים ממקום העבודה
קבלנות בניין	14,500	27.7
ספרות נשים סוג 1	11,100	3.7
קוסמטיקה סוג 1	11,050	3.7
חשמלאי מוסמך	10,300	28.6
טבחות סוג 1	9,690	96.7
טבחות סוג 4	8,290	90.0
מכונאות רכב סוג 3	7,050	47.1
טבחות סוג 3	6,560	91.8
טבחות סוג 2	6,480	70.3
בוחן רישוי רכב	6,410	21.0
ניהול מערכות משרדיות	6,110	6.4
מטפלות במעונות סוג 1	5,550	19.6
מזכירות רפואית	5,540	7.9
הנהלת חשבונות 1+2	4,700	8.6
הנהלת חשבונות 3	4,470	15.8
בוחן מכשור לרישוי רכב	4,120	27.2
מוזגות סוג 1	3,950	2.9
הנה"ח סוג 3 מורחב	3,730	10.0
מטפלות במעונות יום - עיוני	3,640	57.1
הצלה בבריכות שחיה סוג 1	2,910	23.1
מטפלות במעונות יום סוג 2	2,900	51.0
ניהול מעון יום	1,800	90.0
סה"כ ממוצע	6,140	16.0

ש.15: הסכמה עם היגדים הקשורים למקצוע הנלמד *

* מסכימים במידה רבה מאוד ורבה, בסוגריים מקרב העובדים במקצוע הנלמד

ש.16: הסכמה עם היגדים הקשורים למקצוע הנלמד לפי תחומי לימוד *

המקצוע מבוקש בשוק	הייתי רוצה לעבוד או להמשיך לעבוד במקצוע	חומר הלימוד התאים לדרישות המקצוע בשוק	הקורס שיפר את הביטחון התעסוקתי שלי	הקורס שיפר את אפשרויות ההשתכרות שלי	הקורס עזר לי למצוא עבודה	
75.1	75.7	59.1	49.4	36.2	30.7	מינהל
79.0	47.7	81.8	56.3	38.0	42.1	הארחה
77.9	85.0	80.9	65.2	48.7	32.1	רכב
86.1	86.0	91.3	82.6	50.5	49.0	מטפלות
87.8	90.0	79.1	71.6	55.1	41.0	חשמל ואלק'
94.4	89.2	89.1	79.8	61.8	43.8	בניין וסביבה
85.2	57.5	89.2	58.2	54.2	67.2	הצלה ומקצוע ימי
80.9	76.5	76.0	51.7	40.9	41.5	טיפוח החן
78.7	74.4	69.7	55.7	41.1	37.1	סה"כ ממוצע

* מסכימים במידה רבה מאוד ורבה